

Johan Clarysse, Luc Dondeyne, Reniere & Depla, Sven Verhaeghe in CC Hasselt

VIER PICTURALE OEUVRES

Het Cultureel Centrum Hasselt is een sterkmaker in de programmatie van hedendaagse beeldende kunst. Thans staan vier picturale oeuvres op het menu. Het is even misleidend als verleidelijk om dan te willen vergelijken.

Gust GHIJSENS

Sta me toe heel even de filosofische toer op te gaan. Structuralisme, iconografie, semiotiek en andere vormen van relativisme, zij delen het geloof dat de picturale betekenissen bepaald worden door regels, codes, symbolen of conventies. Al die linguïstische zaken spelen uiteraard wel een rol, maar zij leggen niet de vinger op de meest primaire betekenis, te weten: 'the eye of the painter'. Men kan niet genoeg de nadruk leggen op de bijzonder fijnmazige differentiaties waarin schilderkunst excelleert inzake toets, verfsoort, plasticiteit, lichtinval, kadrering, fingerspitzengefühl, enz. om een thematiek met de grootste precisie en intentie op een plat vlak uit te tekenen en te borstelen. 'Hoe' een schilder iets met serendipiteit bricoleert, in het particuliere proces van zowel bewuste als onbewuste bedoelingen, daarover gaat het. Wanneer we dan daarin zoiets schimmigs als een stijl menen te ontdekken (ter wille van een overmoedige, kunsttheoretische grip op controle), dan gaan we voorbij aan de subjectieve voorgeschiedenis van elke individueel idioom. Moeten wij wel zo dwangmatig speuren naar hoezeer al de werken van een schilder op mekaar lijken of hoe deze van een ander schilder afwijken? Wat de toeschouwer te zien krijgt is al

Reniere & Depla, 'Hidden Selfportrait', 100 x 80 cm, acryl op doek

te zeer verweven met de wijze waarop de auteur in casu in het leven staat. We kijken doorheen de blik van de schilder mee naar een wereld die we nooit daarvoor ooit zo gezien hebben.

In het werk van Sven Verhaeghe is een dichter aan het werk. De ruimtelijkheid van de vrije natuur en het naakte, ruwe landschap brengt hij op een bloemrijke wijze in beeld. Het is alsof de aarde, de planten, de bomen, de wortels, de velden, de dalen, de wolken, de lucht, het uitspannel en het licht in zijn schilderkunst naar voor treden, opschuiven naar het vlies van het oppervlak, het textiel van zijn canvas. Deze chaotische donkerte en blijheid komt in zijn pallet vanuit een verre

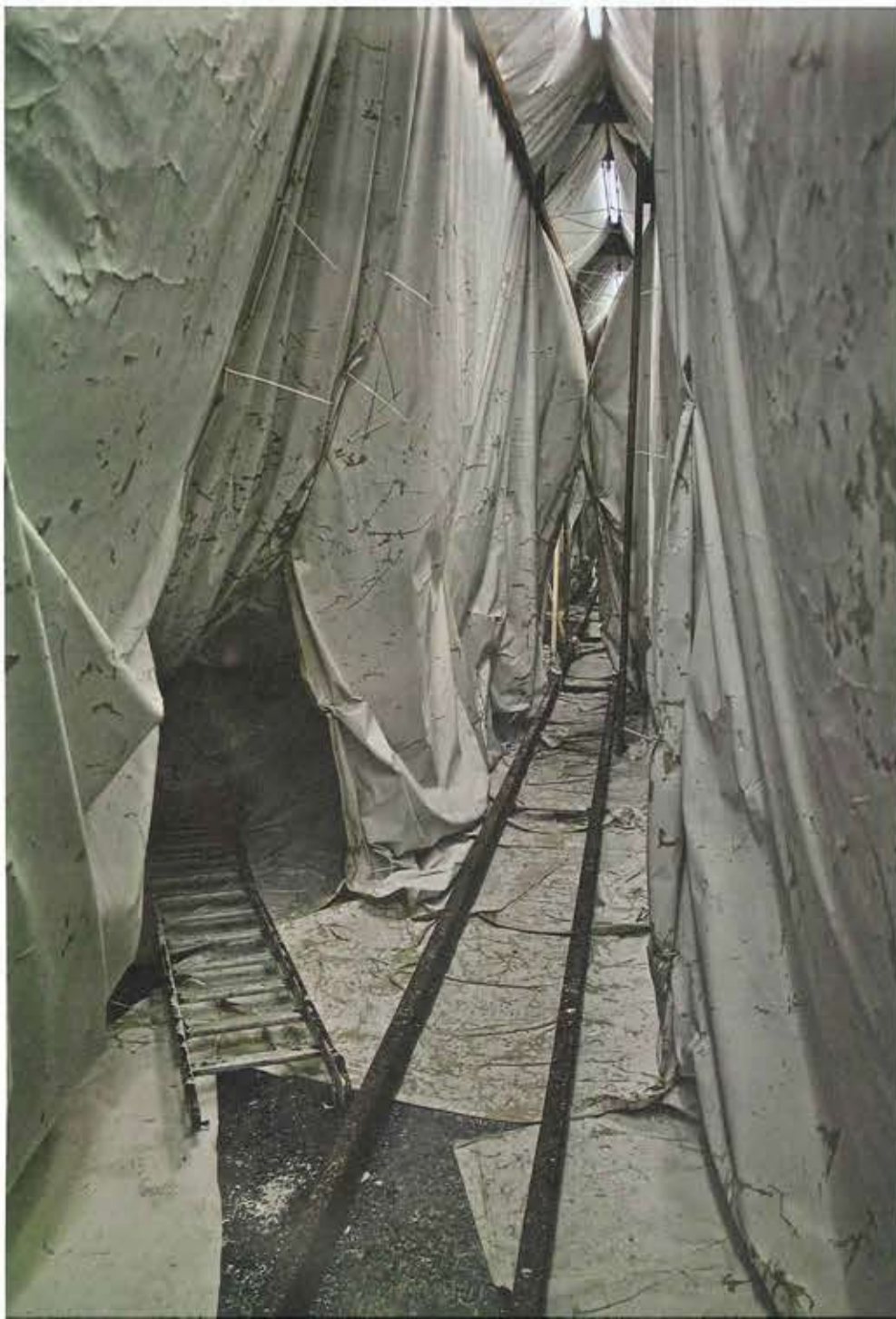
verte, vanuit een achtergrond alsmaar dichter naar ons toe. De natuur plakt zo bijna op ons netvlies. Het is overrompend indringend. Luc Dondeyne daarentegen schildert als een verhalenverteller. Hij wandelt door het leven, maakt reizen doorheen het wereldruim en komt thuis met een koffer vol nostalgische impressies. Zijn penseel van de liefde voor het leven brengt vooral esthetisch verslag uit. Het menselijk dier verschijnt in al soorten houdingen, situaties, blikvelden, gezelschappen, close-ups, kadreringen, maatschappelijke referenties, intimiteiten, vrijheden en bizarre toestanden dat het een lust is voor het oog. Het is een hedonisme waarin al

ledaagse momenten worden uitvergroet tot een nietszcheaanse bevestiging van het leven. Hoe lamlendig ook ... groots zal ik leven. Het is een verheving van het leven. Ik verwijs in dit verband naar het werk 'Brain child', waar een meisje uitrust van het rolschaatsen op een lage afgeknotte zuilstructuur van de conceptuele kunstenaar Daniel Buren (installatie in het Palais Royale te Parijs). Een onderliggende kunstcritiek drijft boven. Het schilderijgenot is solidair met de rolschaatsheldin die uitrust. De conceptuele kunst gereduceerd tot nuttig gebruiksvoorwerp. Johan Clarysse moet van in zijn wieg filosoof zijn geweest. Ik hoef jullie niet te vertellen welke wijsgerige bespiegelingen deze schilder allemaal voor ons in petto heeft. Ik verwijs graag naar de titels die hij verbindt aan zijn werken, zoals 'It's the economy, stupid' Of 'Is evil a great importance to the good?' De joodse filosoof Levinas spreekt over de 'absolute naaktheid van het gelaat'. Het is dit wat Johan Clarysse ons laat zien in zijn portretten: de weerloosheid van het onbedekte, onbeklede, ongemaskerde gelaat. Ik verwijs graag naar het werk waarop een dame loensend poseert naast de met koorden omwonden, naakte torso uit het oeuvre van Man Ray. Clarysse toont wat zij denkt. Het label Reniere & Depla is één en ondeelbaar. Twee schilderende levensgezellen die tafel en bed, wel en wee én daarenboven nog eens de schilders-ezel delen met mekaar, in goede en kwade dagen. Is deze twee-eenheid het fameuze geslacht der engelen? Het zijn schilderende schilders in quatermains. Reniere & Depla schilderen 'Stimmungen'. 'Das stimmt', zegt men in het Duits. Het is in een bevestigend waarheidsmoment waarin deze laatsen der impressionisten hun penseel neerleggen en beamen dat het goed is zo. Ik verwijs naar het werk, getiteld 'Hidden Selfportrait'. We zien hoe Paul gespiegeld wordt in Martine. Het is een entre-deux van licht dat penetreert in een concrete omgeving die evengoed abstract zou kunnen zijn.

Johan Clarysse, Luc Dondeyne, Reniere & Depla, Sven Verhaeghe' tot 12 april in Cc Hasselt, Kunstlaan 5, Hasselt. Open di-vr van 10-17 u., za-zo van 13-17 u., www.echa.be

'Fade-Outs' van Philippe Van Wolputte in Bruthaus Waregem

VERGANE EN VERGETEN RUITTES

Philippe Van Wolputte (*1980, Antwerpen) heeft in het Waregemse Claessens Artists' Canvas, een fabriek met wereldfaam waar canvas voor schilderijen wordt geproduceerd en geprepareerd, een gigantische installatie gemaakt. In een grote bovenruimte, die nog zelden gebruikt wordt, bouwde Van Wolputte een enkele tientallen meter smalle, hoge gang met uit de productie genomen canvas, plakband, stellages en dies meer (zie foto). Aan het eind van die canvasgang kom je, niet zonder enige moeite, in een donkere ruimte terecht, waarin een video van zo'n tien minuten in een lus speelt. De beelden zijn gemaakt door Van Wolputte zelf, met foto's van en documentatie rond oude werken, installaties, ingrepen, performances ... Onder meer beelden die hij schoot van de werken aan een metrolijn in Amsterdam. Wat doet Van Wolputte precies? Hij zoekt afgedankte, verborgen, gesloten en/of verwaarloosde ruimtes op, al dan niet ondergronds, die ooit een functie hadden in de samenleving (een opslagruimte, productiehal, werkplek, een metropijplijn...) maar intussen vergeten werden. De kunstenaar zoekt de schoonheid van deze ruimtes op, registreert ze en laat ze terugkeren in installaties, in collages, bewerkte foto's en dies meer. De video bij Claessens Canvas is een compilatie van dergelijke beelden.

Het tweede deel van 'Fade Outs', want zo heet de tentoonstelling, is te zien in de vlak bij gelegen galerie Bruthaus van Joris Van der Borght: onder meer een reeks werken aan de muur zijn te zien, waarin hij via pasta, papier en achtergebleven inkt persoonlijke impressies maakt met de documentatie (tekst, foto's...) van eerdere installaties. Hij noemt ze zelf "flarden uit mijn hoofd van wat ik zag, van hoe mensen en arbeiders werken en fungeren in die ruimtes. Ik ben al mijn hele leven gefascineerd door bouwwerken en de sfeer die daar rond hangt."

Eigenlijk recreëert Van Wolputte het vergane en vergetene. Zo maakte hij op Freestate II in Oostende in 2011 een ingreep met puinhopen asbest in een verlaten fabriek. In de Prix Jeune Peinture in Bozar (uitgave 2013) toonde hij de semi-documentaire 'Looking Back While Walking Forward'. En vorig jaar maakte hij in de Brusselse galerie van Elaine Levy de installatie 'Misfits', waarbij hij de zuilen van de galerie gebruikte als dragers voor posters en plakaten, waarin de 'losers' in onze samenleving om werk of hulp vragen. Van Wolputte werkt en speelt met ruimtes, er zitten zeker verwijzingen in naar kunstenaars als vroeger Gordon Matta-Clark en recenter Gregor Schneider. Maar bij Van Wolputte is ook het sociale aspect belangrijk: de ruimtes die hij recreëert werden immers gemaakt, bepaald en/of vergeten door mensen. Philippe Van Wolputte maakte in

nieuwe Antwerpse kunstgroep waar onder meer ook Dennis Tyfus en Michèle Matyn toe behoorden. Initiatieven als Cakehouse, Scheld'apen, Placenta en nu Het Bos vloeiden er uit voort, wat de humus zou worden voor een ijzersterke scene van jonge Antwerpse kunstenaars.

In de zomer gaat Van Wolputte de tiende versie openen in het M HKA (bovenverdiepingen) van de Temporary Penetrable Exhibition Spaces. Die versie heet 'Behind the Lines'. In zijn eigen woorden op zijn site: "The T.P.E.S.'s are site-specific interventions that occur in vacant disused spaces". Er hangt ook een publicatie aan vast, uitgegeven door Art Paper Editions.

Marc RUYTERS

'Fade Outs' van Philippe Van Wolputte, tot 29 maart in Claessens Canvas, Molenstraat 47 en Bruthaus, Molenstraat 84, Waregem. Te bezoeken in de fabriek via afspraak: 0473 63 69 63. Bruthaus zelf is open za-zo van 14-18 u., www.bruthaus.be. Coproductie van Be-Part, Claessens Artists' Canvas en Bruthaus.

'MEANWHILE ..... THE CITY' IN GDANSK

Ghent artists conquer Nowy Port with the exhibition 'Meanwhile ..... the city' during Flanders Week in Gdańsk which is set to renew the cultural and economic bonds between Flanders and Gdańsk. 'Meanwhile ..... the city' project raises questions about how to read the space of a contemporary city. The Ghent- and Gdańsk-based organisations NUCLEO and CCA Łaźnia, plus the artists and curators, have been working on a mutual concept for over a year. The exhibition shows a mix of works created by the Flemish artists Frank Depoorter, Lore Rabaut, Line Boogaerts, Wannes Goetschalckx, Sarah Westphal and Els Viaene. The process has included studio visits, artists in residence projects and individual researches. The works presented have evolved around a fusion of sounds, interpretations, history and individual research. The result is an art trail where visitors can discover a selection of Ghent's art and film scene with video artworks, film screenings, photographic works, sound installations, 3D-Mapping, sculpture and much more. Various works have their origin in impressions of Gdańsk during their residency in the Polish city.

'Meanwhile ..... the city' until 12 April in Łaźnia 2, Centre for Art Education, ul. Strajku Dokerów 5, 80, Gdańsk - Nowy Port.